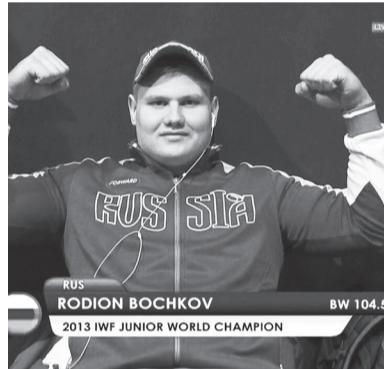

Батырым иджэрз

Дунаим атлетикэ онтэгъумкэ изэнэкъоку Ашхабад щыкъуагъ. Адыгэ Республикэм ибатырдээ Родион Бочковыр Урысъем ихэшыпкыгъэ командэ хэтэу зэлуклэгъухэм ахэлэжьагъ.

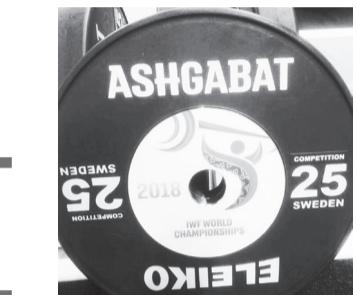
Къэралыгъо 75-мэ яспортсмен 604-рэ щылычым бэбенгъиг. Тэхүтэмькье районым шаптугъэ Родион Бочковыр килограмми 109-рэ къэзыщэ-

чыхэрэм якуп хэтэу дунаим ибатырхэм янэкъокуагъ. «Рывок» зыфиоремкэ кг 190-рэ къылти, Р. Бочковым джэрз медальр кыифацшьошагъ.

Адыгэ Республикэм атлетикэ онтэгъумкэ спорт еджаплэ итренерэу, спортымкэ дунэе класс зиэ мастэрэу Роман Казаковым Р. Бочковыр егъасэ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат ти-спортсмен цэрылоу Родион Бочковым, аш итренерэу Роман Казаковым шүфэс тхыль афигъэхыгъ, республикэм иштыху спортышхом тапэкли щыльгъякотэнэу афиуагъ.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Шэкюгъум и 13-р — хъафизэхэм я Дунэе маф

Гуфэбэныгъэр апэдгъохызэ

Мы мафэр зыкъихагъэунэфыкырэр зымыльгъухэу я маклэу зыльгъухэу щылэнэгъэм чыплэ зэжку щиуцуагъэхэм цыфхэм, обществэм, хабзэм аналэ зэрэтирагъэтээр къагъэлъэгъоныр ары.

Францием щыпсэущтыгъэ кэлэгэяджэу Валентин Гаюи зымыльгъухэрэм апае Париж ыкли Петербург еджаплэхэмэрэ юфшаплэхэмэрэ къащызэуихыгъагъ. Ар къызыхуягъе мафэу шэкъогъум и 13-р хъафизэхэм я Мафэу псауныгъэр къэхъумэгъэнэмкэ Дунэе организацием ыгъэнэфагъ.

Непэ зымыльгъую сэквательгъэ зиэ нэбгырэ мин 1,5-м ехуу тиреспублике щэпсэу. Ахэр зэкэ хъафизэхэм я Урысые обществэ и Адыгэ республике организацие хэхъэх.

Зымыльгъухэрэ цыфым гумээгъуо илэр маклэп. Анахь шхъвахэр — юфшаплэ лууханхэр, медицинэ, гэсэнгъэ фэл-фашихэр, щылэнэгъэм зыкъихагъотэнэр ыкли юрьфэгъу щынакъэр. Зипсауныгъэ амалхэр зээшкыуагъэхэу шэлэнгъэм, культурэм, гэсэнгъэм, спортым ыкли общественэ щылакъэм гэхъягъэхэр ашызышыхэрэм Адыгэим ыцээгэ агъэнэфагъэхэ ахьшэ шүхъафтынхэр илтэс къэс араты. Сомэ мин 15 зырызкэ нэбгырипши икыгъэ илтэсийм хагъяунэфыкыгъ. Мыгын джащ фэдизыщ.

ыпкэ хэммыльэу рызеклонхэ амал я.

Аш нэмэгдэхэд сэквательгъэ зиэхэм я Дунэе мафэ ехүулэу Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ыцээгэ а организациехэм офицнэ техники араты. Зипсауныгъэ амалхэр зээшкыуагъэхэу шэлэнгъэм, культурэм, гэсэнгъэм, спортым ыкли общественэ щылакъэм гэхъягъэхэр ашызышыхэрэм Адыгэим ыцээгэ агъэнэфагъэхэ ахьшэ шүхъафтынхэр илтэс къэс араты. Сомэ мин 15 зырызкэ нэбгырипши икыгъэ илтэсийм хагъяунэфыкыгъ. Мыгын джащ фэдизыщ.

Хъафизэхэм я Адыгэ республике организацие итхаматэу Нэхэе Русльян гүшүэгэу тифэхъугъ.

— Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат илэпчэгэгъэнэ фонд къыхихи, къэралыгъо ѹпшыгъуо икыгъэ илтэсими мыгын сомэ мин 500

къытитыгъ, — къелуватэ аш. — А ѹпшыгъум ишууягъэкэ юфыгъуабэ зэшшотхыгъ, тимышольлыр щызэхажэхэрэ юфтынхэрэ зыдаклохэ ашоонгъохэм ахэлэжъэнхэ амал къаритыгъ. Ау ахьшээр гумэкыгъго пстэоу хъафизэхэм ящылагъэхэмкэ икъурэп. Гүшүэл пае, нахь ныбжыкылаохэр къэгүшчилээрэ пкыгъю зыхэт смартфонхэм афаех. Аш сомэ мин 20 ылас, ежхэми къащэфынэу, тэри, организацием, къафишэфынэу тфызэшлэгээрэп.

Тигушыгъу къызэрэхигъэ щыгъэмкэ, охьтэ гъэнэфагъэ кэ узэклэлэбэжкэм Адыгэим и Лышхъэу юфшыгъу зэлуклэгъуо дырилагъэм хъафизэхэм я организацие ыпашхъэ гумэкыгъохэу итхэм щатегуулагъэх. Зэрафэлэгэй ахэм ядэгъэзыхын зэрэпилыгъэхэр республике илаа къыуагъ, фэгээзгээгъе къулыкъухэми хъа-

физэхэр щылэнэгъэм хэгъэгъозэхэнхэмкэ ишыкъэгъе унашвохэр афишыгъэх.

Нэхэе Русльян къытфилотгэхэм ашыщ «Бэш фыж» зыфиорэ юфтынхэрэ зыэлэжээгъэхэрэ зыдаклохэ и 15-м къыщэгъэхъягъэу шэкъогъум и 15-м нэс республикэм ирайонхэм зэрашыкъорэр. Къалэу Мыекъуапа непэ а мэфэл юфтынхэрэз къулыкъухэми хъа-

фыжэхэр щылэнэгъэм хэгъэгъозэхэнхэмкэ ишыкъэгъе унашвохэр афишыгъэх.

Хъафизэхэм ыкли дэеу зыльгъухэрэм ягумэкыгъохэм тываа атетыдээу, тфызэшлэгээрэмкэ ѹпшыгъуо тафэхъоу, тигуухэм арьт фэбэнэгъэрэп апэдгъохыэ тапэгъохымэ, щылэнэгъэ зэхатшлэу нахь дахь хъуцт.

ИШЬЫНЭ Сусан.

Чыюпсым икъэухъумэн

АР-м иминистрэхэм я Кабинет зичэзыу юофшэгүү зэхэсигуу түгъусасэ илагъэм тхамэтагьор щиззэрихъагь Адыгэ Республиком и Лышхъэу Къумпыл Мурат. Видеозэпхыныгъэ шыкын тетэу юфхъабзэм кыхэлэжъагъэх республикем имуниципальнэ образованиехэм япащэхэр.

Сурээтийн А. Гусевийн түрихийн

Хабзэ зэрэхъугъэу, ыпэктэ зытегүүшигэхэе юфыгъохэр зэшшохыгъэхэе зэрэхъугъэхэм, непа анаэ зытырагъятынхэе фэе льэнэнкъохэм къэзэрэугъои-гъэхэр атегүүшигэхэй. Чыюпсым икъэухъумэн епхыгъэ юфшэ-ныр зэрифшэшүүшэу зэхэш-гъэнэм итегүүшигэн кыхэлэ-жъэнхэу кырагъэблэгъагъэх общественнэ обьединениехэм ялыклохэр.

Экономическэ шоонгынгъэхэр кыдэлтэгэтуу ыкы шольырым иэкологическэ зылкы-итынгъэ зэцүүмийнчоо чыюпсым ибайнгъэ къэухъумэгъэн зэрэ-фаер АР-м и Лышхъэ хигье-унэфыгъыг. Ар гэцэктэгъэнэм пае АР-м мээхэмкэ и Гээдо-рышлаптэ экологхэм, чыюпсым икъэухъумэн фэгъэзагъэхэе организациехэм зэпхынгъэ адри-иу юф адишэнэу аш ипашэ кынфигъэлтагь. Джащ фэдэу биологическэ уштынхэм я Институт ипашэу Валерий Бриних мээзир хэбзэнчъэу рамыупкынным фытегъэлтэхээзэе предло-женихэе къыхыгъэхэр аш фэгъэзагъэ ведомствэхэм, куль-тихъум эзэргэшэнхэу шьэ-рлыкъум эзэргэшэнхэу шьэ-рлыкъум къафишыг. Республиком

ипашэ анахъэу ынаэ зытыри-дзагъэр Адыгэим ичыпэ зэф-шхъафхэм чыюпсым исаугъэт-хэу ашыгъэхэм якъэухъумэн ары.

АР-м мээхэмкэ и Гээдоры-шлаптэ ипашэу Былымынхэ Решидэ кынфериуагъэмкэ, мы уахътэм зэхагъэуцорэ планын-ре регламентынрэ шьольырым имээ хызызмет нахь шуугъэ кытэу хэхъонгъэхэр ышын-хэм фэорышшэлтых. Аш нэ-мыкыи, Къумпыл Мурат шьэ-рлыкъэ кынфериуагъэмкэ тетэу, шапхъэхэм адимыштэжъхэрэ чыгхэм яиупкын зэхэшагъэ зэрэхъурэм, мээ фондым ичы-гүхэр бэджэндэу зэрэхъэрэ шыкын нахь пытагъэ хэлтэу къякылтэлтых, алтынлэлтых.

Чыюпсым икъэухъумэн фэ-гъэзагъэхэе организациехэр Адыгэим щиззэхашэхэрэ экологическэ юфхъабзэхэм, аш хэхъэ мээзим изэтгэеуцожыни, кахэгэлэжъэгъэнхэм мэхъанэ-шко зериэл АР-м и Лышхъэ къыхигъэшыг.

— Гумэкыгъо кынфериуагъэмкэ юфыгъохэм ятегүүшигэн общественникхэр кыхэдгэлэжъэн-хэ фад. Хэбзэ куулыкъумэрэ общественэр мыш фэдэ шуа-

тьэ къэзитырэ зэдэгүүшигъэу зэдашырэем граждан институт-хэм хэхъонгъэхэр ялэнхэм ыкы шьэрильхэу щытхэр зэшшохы-гъэнхэмкэ юфхъабзэхэр къэгъо-тагъэнхэм афэорышшэлт, — кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымхууным фэгъэ-зэгъэ зэгъэ мэкүмэш хызымэтшэлтийн 3-мэ грантхэр къаратынхэу тхапэхэр кынфериуагъэмкэ, Ахьщэ илпээгэйр сомэ миллионы 105,8-рэ мэхъу. Мы грант-хэр кынфериуагъэмкэ, 2018-рэ ильэсийн

езыгъэзгээгъакиэхэе фермер 35-мэ ыкы бывымх

ХЭХЬОНЫГЪЭШПУХЭР ЫШПЫГЪЭХ

Адыгэ Республикэм иэкономикэ ыкъи исоциальнэ лъэнъыкъо хэхъоныгъэшпухэр зэрашыхэрэр зэфэхьысыжъхэм къагъэльгъа. Ашкъэ пшъерильеу къэуцухэрэр зэшохыгъэнхэм ынаа тет Адыгэ Республикэм и Лышихъэу Къумпъыл Мурат.

Экономикэм хэхъоныгъэхэр шыныхэмкъэ анахь мэхъанэшо зилэхэм ашыщ промышленнэ секторыр. Республикэм ирдеприятихэм кредитхэр ятыгъэнхэм, ахэм йэпилэгъу афэхъутгъэним афешл АР-м ипромышленность хэхъоныгъэхэр ышиныхэмкъэ и Фонд 2017-рэ илъэ-

фэшл псыр зыщаугъоирэ ыкъи ар зэрыкъоцт псеуальэм ишын пэхуяащт сомэ миллиарди 3,5-рэ шъолъырым кылфатулынэу УФ-м и Правительств унашьо ышигъиг. Проектым иапэрэ едзывьо игъэцэктэн къыдыхэльтигэу 2018-рэ илъесим сомэ миллиард 1,1-рэ агъефедэшт.

Республикэм къихъэрэ инвесторхэм йэпилэгъу афэхъутгъэним пае япроектыб анахь шыхаиэхэм ахалтытэх, «зы шыхъангъупчъэктэ» зэджэхэрэ шыкаиэм иамалхэр кызыфагъефедэш ахэр агъэцэктэнхэм лъэплъэх, лъагъэктайтэх.

сүм зэхашаг. Джырэ уахътэм ехүулэу Төүцожь индустримальна паркыр шъолъырым щагъэпсиг. Мыщ фэдэ проектхэр Тэххутэмийкье, Мыекъопэ ыкъи Коцхъэблэ районхэм, къалэу Мыекъуапэ ашагъэцэктэнхэу агъенафэ.

Республикэм иапщэхэм анахъэу анаа зытагъэтыхэрэ лъэнъыкохэм ашыщ экономикэм къыхалхъэрэ къэралыгъо мылькур шуягъэ къитеу гъефедэгъэнир. Блэкыгъэ илъесир пштэмэ, Адыгэгим иисэуальхэм яшын ыкъи ягъэцэктэнхын апэлуагъехъээхэе къэралыгъо мылькур сомэ миллиарди 3,4-рэ мэхъу. Аш къыдыхэльтигэу объект 22-мэ яшын аухыгъиг.

Цыфхэм щылэктэ-псэукъэ амалхэр ялхэр нахьышу шыгъэнхэмкъэ мэхъанэшо зилэхэ лъэнъыкохэм ашыщ псеуплэхэм гъэстэйнхэе шхъуантэр ящелгэгъэнир. Мы къэгъэльгъо-нымкъэ перитнгъэ зытагъхэ шъолъырхэм. Адыгэир ашыщ, процент 86-мэ газыр алэклахъэ. Мы илъесим ионыгъо мазэ Мыекъопэ районым истаницэу Абадзехскэм екъолпэр газры-къуапэр атулпшыгъиг. Джырэ фэдэу Мыекъопэ районым ыкъи тикиэлэ шхъаэ ашыпсэухэрэм зашъохэрэ псэу шэпхъэшпухэм адиштэрэр алэктэгъэхъэгъэним

зэтэрагъэпсихъэ, джащ фэдэу Кужорскэ зэпрыкъыпэ дэжэ зэхэкъыпэ щашы. Гъогухэм яшын епхыгъэ нэмийк проектэу агъецаакъэрэр бэ.

Къэралыгъом, шъолъырым хэхъоныгъэхэр ашынхэмкъэ анахь къэгъэльгъо шхъаэхэм ашыщ инвестициихэр нахьшо бэ шыгъэнхэр. Аухырэ илъес-хэм мы лъэнъыкъомкъэ Адыгэ-им юфышо щашлаг, тиэкономикэ къыхалхъэхэрэ инвестициихэм ахэгъэхъо-гъэним республикэм ипащэхэр непи ыуж

лъйтэх, «зы шхъангъупчъэктэ» зэджехэрэ шыкъэм иамалхэр къызфагъефедэш ахэр агъэцэктэнхэм лъэплъэх, лъагъэкулатэх. Экономикэмкъэ мэхъанэшо зилэх мыщ фэдэ инвести-

Блэкыгъэ илъесир пштэмэ, Адыгэгим иисэуальхэм яшын ыкъи ягъэцэктэнхын апэлуагъехъээхэе къэралыгъо мылькур сомэ миллиарди 3,4-рэ мэхъу. Аш къыдыхэльтигэу объект 22-мэ яшын аухыгъиг.

итых. 2017-рэ илъесим изэфэхьысыжъхэр пштэмэ, мыльку шыхъаэм инвестицииу къыхалхъэхэр проценти 107,4-м къэхъагъ. Зэктэмкъи инвестициихэр сомэ миллиард 22,9-м нэсси. Аш фэдэ къэгъэльгъо апэрэу шъолъырым ил.

Пшъерильеу щитхэр зэрифэшьуша шээрээшуахыхэрэм ишыуагъэктэ, шъолъырхэм яхэхъоныгъэхэр къэзигъэльэхъорэ Лъэпкъ рейтингнэм чыпилпш пчагъэктэ Адыгэир къыщыдэхъяг. Гүшүлэм пае, 2016-рэ илъесим я 69-рэ, 2017-рэ илъесим — я 43-рэ чыпилэхэм ашыгъэгъэм, мы илъесим я 24-рэ ыбутигъиг. Республикэм къыхъэрэ инвесторхэм йэпилэгъу афэхъутгъэним пае япроектыб анахь шхъаэхэм ах-

2017-рэ илъесим изэфэхьысыжъхэр пштэмэ, мыльку шыхъаиэм инвестицииу къыхалхъагъэр проценти 107,4-м къэхъагъ. Зэктэмкъи инвестициихэр сомэ миллиард 22,9-м нэсси. Аш фэдэ къэгъэльгъо апэрэу шъолъырым ил.

лъйтэх, «зы шхъангъупчъэктэ» зэджехэрэ шыкъэм иамалхэр къызфагъефедэш ахэр агъэцэктэнхэм лъэплъэх, лъагъэкулатэх. Экономикэмкъэ мэхъанэшо зилэх мыщ фэдэ инвестициихэм ахэгъэхъо-гъэним республикэм ипащэхэр непи ыуж

къэхъын епхыгъэ проектыр. Зэрагъэнафэрэмкъэ, квадратнэ метрэ минишъэм ехъу зэрыльхэ псэольякъэхэр компанием ышынхэу ары. Джырэ фэдэу соер переработкэ зыщашыре заводыр гъэктэжыгъэнир, жыкъэлоф шылэштхэ энергетическэ псэуальхэр Шэуджэн ыкъи Джэдэжэ районхэм ашышыгъэнхэр, нэмийк гухэльхэри Ѣылхэх. 2017-рэ илъесим шэкюгъум Дунэе инвестиционнэ форумуу «Invest in Adygea» зыфиорэр Республикэм шызэхашаг. Урысыем ишьолъырхэм ямызакъоу, йэкъыб къэралыгъохэу Тыркуем, Китай, Малайзием, Иорданием, Германием, Сербием, Швейцарием, Казахстан, нэмийкхэм къарыкыгъэ нэбгырз 700-м ехъу Ѣофхъабзэм хэлэжьагь. Инвестициихэм альэнъыкъоэ рес-

Адыгэгим игъогухэм язынет бэктэ нахьыиу зэрэхъуагъэр нафэ. Гъогукъэхэр, зэпрыкъыпэхъэ шыкъи зэхэктэнхэр ашынх, агъэцэктэнхын. Мые-къуапэ къекъолпэрэ автомобиль гъогоу «Кавказ» зы-фиорэр зэтэрагъэпсихъэ.

пэ 2500-м ехъу къызэуахын альэкъыщт. Аш хэхъэ сатышын пэ гупчэу «МЕГА-Адыгэя» зыфиорэм ишын ыкъи игъэцэ-

публикэм амалхэр якъэльхэм бизнесменхэм нэуасэ зыфа-шын альэкъыгъ, проектхэр гъэцэктэнхэмкъэ зэлукъэгъу-зэдэгүүцэгъуэр рагъэлокъыгъэх. Джырэ фэдэу Италием къыкыгъэ лыкъо куп бэмшэлэу Адыгэгим Ѣылхэ, экономикэм, сатышын, культурэм ыкъи ныбджэгъу зэфышытыкъэ альэнъыкъохэмкъэ язэпхынгъэ агъэпти-нэу зэдаштагь. Зэфэхьысыжъхэр пшынхэм, инвестициихэм альэнъыкъоэ республикэр нахь хъолсагьо зэрэхъугъэр нафэ.

УФ-м хэхъоныгъэхэр ышигъэнхэмкъэ и Стратегие игъэпсийн фэгъэхьыгъэ Ѣофшоны Адыгэ Республиктэр зэрифэшьуашуэхэлажье. Джырэ фэдэу УФ-м и Президент 2018-рэ илъесим къыдигъэктэнхэе жъоныгъохэмкъэ унашьом къыдыхэльтигэхэ лъэпкъ проектхэр зэрифэшьуашуэхэе гъэцэктэнхэм республикэм ипащэхэм анаа тырагъетыщт. Адыгэгим социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэу ышигъэнхэм и Стратегиякъэ (2030-рэ илъесим нэс тельягыг) мы илъесир имыкызэ аштэшт.

**ТХЬАРКЬОХЬ
Адам.**

Убзэ шIу плъэгъумэ, кIодыщтэп

Бзэм игугъу тшы зыхъук!э цыфым, лъэпкым татегущы!эу ары къикырэр. Бзэмрэ цыфымрэ зэгопчыхэ хъуштэп, сыда пломэ зыр къодымэ, адрэр изакъоу щы!эн ыльэкыщтэп. Джары анахь цыф !ушэу щы!агъэхэри джы щы!эхэри бзэмэ, цыф лъэпкъ пстэумэ ящи!эныгъэ зыкыфэбанэштыгъэхэр, джыри зыкыфэбанэхэрэр.

«Цыфым зыщыләштыр зәри-
мышәрәр дэгьоу» alo, сыда пломә
ащ егупшысәмә, ежээз ипсау-
ныгын нахъ зэшүкъощт, игъэхъа-
гъэхәми инэу къакычыщт.
«Бзэхэм ащышхэм якюдыхыгьо
къэсыгь» алы Европэм и Совет
1992-рэ ильэсым къахитупшы-
хъагь. А кюдйнир къызылтыгыэс-
хэрэм ясписки зэхагъеуцуга,
бзэм икюдин зэрэплижэшт
амалхәми яусагъэх. А спиксэу
зэхагъеуцуга, гукъа нахъ
мышәми, адыгабзэри (черкесы-
ухэрэ цыфхэр тхъэжхэу, бай-
хэу, алощтыми, ашлэштиими
фитхэу, Урысыем иццыфхэр
епхыгъэхэу, тхъамыкъэхэу, де-
мократиер хъапсым чадзагъеу
алошь, дунаим тет цыфхэм
къэбарыр ахатупшыхъэ. Ау
пцир зэкэми ашлошь хъуреп,
сыда пломә Тхъэм цыфхэм
акыл къаритигь гупшысэнхэм
пае. Америкэмрэ Англиемрэ
яхбзэгъеуцухэм ар ашлэн фае,
ау емызэшыжхэу цыфхэр
зэрэзэшахъощтхэм пыльых.

мыштами, адигабзэри (чорксы бзэри) къыбеубытэ. Ау адигэбэз баеу, тарихъ гъоужхо къэзы-къулгъэу джы нэмыкі хэгъэгүхэми аышызера гъашлэрэ бзэ шастьор ау сыйди къодын нахь хэлтыба? Тэ тикъэралыгъо щыпсэухэрэ адигэмэ абзэ зерамыгъэкъодын яшыпкъэу фэбанэх, ахэм адре къэралыгъо шъэнныкъомэ адигэхэу аышыпсэухэрэри къакью-уцуагъэхэу зэдэлэпынэхъэзэ адигабзэм икъызэтэгъэнэн пыльных, арышъ, адигабзэр щылэшт, лъэпкъыми бзэми хэхъоныгъэхэр ашыщтых.

Ар тээвгээрэмэ аащыц адьгабзэмрэ лъэпкъ хабзэхэмрэ джыри зэрызэпхыгъэхэр. Ахэм язэпхыныгъэ къызыщылэнлэгъэ къэралхэм аащыщыбэм адьгабзэр аёклизыгъ, ау ащ къикырэп яадыгэ лъэпкъыбээ ашлокидыпагъэу. Адыгэ хабзэу джыри нахыбэмэ къахэнагъэм бзэу ашлокидыгъэм къыригъэзгээзжыщ, ехъ цыфхэм яльэпкъ шу зэральэгъурэмиар къеушыхъаты.

Джырә щылактәү цыфхәр нахъ зэльйілесихә, техникәри нахъ ағъәфедә зыщыхъугъэм цыиф лъәпкъхәм лашәкәз зауэндыгъәу, зыр адәм зыщыфильәдекъыкырәм, бзәм имәхъани ишшәрлыты нахъ зықаалеты хъугъә. Цыфхәм ящыләнгъыз зәрәхахъорым фәдәу яшән-хабзәхәми зызәблахъу, күгәккөнөу яләр нахъ мактә хъугъә. Аш епхыгъәу щылактәри нахъ щынаңто къәхъу. Іәш мәхъаджәу атом е водород зыкло-цылтәу ағъәхъазырырәм мылькоу тырагъәккүадәрәр ежъ цыиф лъәпкъхәмкә зишүағъә къәкло-щтмә атырагъәккүадәрәм нахъи бәккә нахъыбы хъугъә. Аш фәдә лашәхәм ямызакъоу, джыдәдәм шебасын созасы.

Англием бәштагъэу пцыусын һофым пыль комитетхэр зәхеңжәх. Пцыхэр къеуупшысыхәшь, къэралыгъохэр зәфегъәблых. Америкәри арышь зыфаер, мылькоу иләм шхъамысәу а пцым хе-тьхъаю нахь, къыштыгъәкіэнүм пыльәп. Ащ къыкыкіе къэралыгъохэр зәшіонәх, зекләнгъә машом кіәзыгъәстүштхәри долларкә къашәфых. Гүшыләр клочләшхү, зыптупшыкә къеубы-тижыгъуай. Америкәм щыпсә-

бзэмкіе нәмыкі цыифхәм алъ-
гъәлесы. Бзэр щымыләмә, шхъәм
иль акъылым зи мәхъанә ил-
щтәп. Акъылымрә бзэмрә зәгъу-
сәхү һоф зәдашләмә, нахь кло-
чәшхо щыләп. Цыфым иакъыли
игупшыси нәмыкі цыифхәм зә-
раритырәп бзэр ары. Арышь,
цыфым иакъылышыуағы, изәчий,
ищыләкәл-псәүкі, ишән-хаб-
зәхери, иләшшагъәхери — зеклә-
цифым ехыллагъәхэр бзэм-
епхыгъәх. Сыд фәдерә цыиф-
лъәпкүи ләшләгъу пчыагъэм

зэдэгүүцлийнээс ишапхъэхэр апсыхъэхээзээ кырыкгуагъэх, зым ишлэнгүйгээ адрэм ритыхьизээ кыыхыгь. Арын нэмэц философфэу Гегель зыклоощтыгъэр: «Бзэр — цыиф зэхэтэшишго-зэдэпсэухэрэмкээ кочиешхо дэдэв шыт».

Ки ишхэе дэдэу ёнц». Америкэн ипрезидентыг эзүү Т. Рузвельт кынгыгайзмын акылнымрэ бзэмрэ мэхъянэшхо зэряйэр көржээтхы: «Лъэпкыншхо дэдэу тэ тызышырэр тибанигыгээп, тэ ти!эр зэрэдгээзеклээ шыныкэр ары нахь».

A black and white studio portrait of an elderly man with white hair, wearing a dark suit, white shirt, and patterned tie. He is seated at a desk with his hands clasped, looking directly at the camera. A pair of glasses rests on the desk in front of him.

атекіодэнэу щытеп. Адыгэгү зилем ильэпкын, ыбзи, ихабзэхэри ыгъяшшоцтын — мыш дэжым ушъхьагъухэм уальыхыу хъуштеп адыгабзэр зыышыбъэфедешчурэрэ уиљубытыпіеу урыгушылэн, орэд къырыплон, узэгурыйо дахэу

жыным пае. Джащ къыхэкъыкъэ цыфыр чыпілә зэжүу рагъеуцо: плэнгъэмэр щылэнгъэмэр яз къыхихын фаеу ашы. Цыфыр щылә шлоигъу, къезаорэм езэжъынэу ىаше ешы. Чыгоутызыщыпсөурэм, цыфөү щылпсөурэм ышыхыщтыри, ыләкъяштыри, жъеу къышщетыри, псөү ришьущтыри кыреты, зэкъеми афехъунэу гъэпсыгъэ, акыл хэлтъеу узекъома улажъема.

Адыгэмэ «бзэр — псэ» alo, арзы ыкы зэрещтыр. Лъепкъым-рэ ыбзэрэ къызэдэхъугъэх, зэдэпсэух, джары тиадыгэ цыфхэрмы аужырэ ильсхэм къызыкъегумэкъигъэхэр. «Бзэр мэкъоды» aliy гукъяшхочу къашъхъарыагъ

ауди түквээшхобу квашильварыгац в, ашт къикырэр адьгэхэр лъялпкь шхъафэу щымылэжынэу, къоджынхуары. Тяэт-тиэн плашьэхэм, сыйд фэдэа къин хэфагъэхэми, къаухумагъеу, ацлэ дахэклэ тарихьым къыхээзыгъэнагъеу, зыфэдэ щимылэ адьгэ хэбзэ дахэр зэхалхьын къэзыгъэнагъэхэм ашлагъэр, зэшшуахыгъэр тэдже теплъызэ дгъэклодыныр къытэпэссыгъэп, ар дунаим ехижыгъэхэми къытфадэнэп. Зэклэ адьгэ гупшысаклэ зилэу, адьгэ тарихьым лъялтэнэгъэ фызицэлэ, ар зэрилэссыжынэп — ыбзээгъэклодынэу, лъялпкьым ытсан хихынэу. Адьгэхэр дунаим щитэкъуухагъэ хъугъэхэми, абзээ зэхэтэу, зэйклэу амыгъэфедэшьуми, зильялпкь, зыбзэ, зитарихьрымыгушхорэ къахэклыныр сшюшь хъурэп, зыгорэ къахэклими, ар ллагъеклэ лъялтэ, ау ашт фэдээ зырызхэм лъялпкьыри бзэри

үзэдэгцээн фае. Адыгэмэ ало-
гъэпці щылэп — «Гур къодымз-
льэр къэкыжъэрэп» ало. Гукъоды-
гъо щылэп, тильэпкъ урлыкъы-
тэнэу щылэп урьмын пэгэштимэ-
арышь, тищын энэгъяу тыйбээ дахз-
длын эжжүүгээгъякуут.

Зэкіери зэлльтыгъэр ежү
цыфыр ары. Мары Тыркуем ис-
адыгэ миллион пчъагъэмэ адыг-
габзэр загъекодым, Мэшфэшүү-
Нэдждэти, Хъуажь Фахърийй
Нэгъой Яшари, Чэтэо Ибрахы-
ми, ахэм афэдэхэми, адыгабзэ-
ри, адыгэ гупшысакіери, адыгэ
хэбээ дахэри къызыыфагъэнэн
альэкыгъ. Француз бзыльфыгъеу
Катрин Пари адыгабзэр адыгэ
шынкъэм фэдэу зэригъеш-
гъагъ, шіэнныгъе тофшлагъэхэр
бэу къыхаригъэутыгъэх. Адыгэ
Республикэм къэклиягъэу Катрин-
Пари Адыгэ къэралтыгъо университе-
тэй истиудентхэм адыгэ
льэпкыябзэмэ яхыилагъэу лек-
ции (обзорнэ) къафишынэм
штоигъо къызэлом, ректорым
илизынкіэ аудьгэекігъагъ. Пари
лекции дэгүү къызешым, сту-
дентхэм упчлабэ къыратыгъагъ
ахэм яджэуапхэри ыгъэрэзэхэй

къаритыжыгъагъ. Ахэм ащыштэу студент горэм мыш фэдэ упчэ къыритыгъагъ: «Сыда адыгабзэр зэбгъэшэнэу узыкылыхъагъэр, шу озыгъэлтэгъуугъэр?» Пари мыш фэдэ джэуал къэл къыритыжыгъ: «Сиклээгъадажэу Жорж Дюмезиль бзэшлэнгъэм сыйфигъэсагъ, ау ащ ишүугъэлкэ адыгабзэм нэүаса сыйфхуугъэу, ащ адыгабзэр шу сийгэлтэгъуугъэу сломэ пцы хьущт. Сэ адыгабзэр зэзгъашлээ, идэхагъэрэ ишъебагъэрэ, ащ ибаигъэ куоу сзыыхахъэм шу спльегъуугъэ къодыеп, ашыкъ сыйфхуугъэ нахь. Джы Адыгеим сыйкызыкъэлкяугъэр сшэрэм хэзгъэхъоным пай — абдзэхабзэмрэ шапсыгъабзэмрэ яфонетика системэ стхызэ зы къинигъю горэмэ сашлонагъети, ахэр ежхэм адэжь щызэхэсфынэу сыйкъэлкяугъ». Джаш фэд нэмыц бзыльфыгъу Хелинг Моники, ащ абдзэхабзэм фэгъэхыгъуэу монографие псаяуутхи къыхаригъэутыгъ.

Нидерланд чыкъэм щыпсэоу голландиеліеу Смейтс Рикс адыгабзэм ор-сэрэу рэгүштиэ, шіләнгытэ һофшлагъэхэри кыыхаригъэутыгъэх. Згъэшлагъорэр тыбзэ имызакъо, адыгэ хәбзэзәхэтыкіхэри ешіләх. Щысэу къесхымэ гъешләйонену кысыщәхъу: Смейтс Рикс къалеу Неймеген щэпсэу, аш сэ конференцием сыыштыэу кысыекъуали адыгабзэкіэ кысылуагъ: «Нұхь, адыгәмә хъакіхәр зәрякласәхэр сәшілә, а һофымкіэ тышыукіханену clorep, ау уезгъэблагъэм сшоигъу». Сэ аш ипегъокіеу eclyагъ: «Хъакіен һофымкіэ адыгәхәр голландхәм апә итыхәми сыышыгуазеп, ау себгъэбләгъенену олошь, о шлоигъор пфәзгъәцкіен, «къакло» зыштыорем сыхазыр». Смейтс Рикс ядәжь сици адыгабзэкіэ адыгабзэм ехылләтэе һофхәм татегүштиэу тызыщесым ыуж ишхъетгъусе шхапләм тыклонену кытәлельгүй. Тыкъетәджи, шхапләм тычтахьи, һанэм тыпетысхъагъ. һанэм шхыныгъую тетыр бә. Сәри зызгъэхъакіеу зызгъэләпцілеу сыхалә фәдәу зысшыгъ. Арыти, Рикс аш гу кылылти «Умыуқытәу, зымыгъэхъакіеу гупсәфөу шхә», — ыли, чэт гъэжкуагъэр зәрыйль лагъар кысфигъеклотагъ. Сәри укытәр нахь стекли, сылаби чэт кіепцір къасшти сызеңкәзәм, лы гъэжкуагъэр ləshloу кыичләкыгъ, арыти, сыже къыздесхыжыныкі сүуккыти ерагъокіе езгъехыгъ. Ар ləuzgъеклоти, «сэ салат сшышишт» сlyи, салат зәрыйль лагъэр кылтырызгъеклотагъ. Смейтс псынкіеу гу кылылти кылыуагъ: «Тә, голландхәм, анахь шхыныгъо дәгъоу тлъитәрәр шъоукіе ағъажъоъе чётыр ары, ау о угу ар рихырәп. Шъо, адыгәхәм, бжыныфщыгъукіе дәгъоу ашы, ари сэ сиғу реҳхы, ау тә тишихын гъеншуюгъа уезгъеплъин сlyи голланд шынкіеу язгъешыгъ». Шъузым къеджи шхыныр кызызблыригъехыгъ. Мир гъешләйоны кызыккысышхубъэр чётылир шъоупсыкіе гъэ-

Тльапсэ чыжъэу къышежъэ

Адыгэ лъэпкыыр зэрэлъэпкыыжь дэдэр непэ шэныгъэлэжыбэмэ къало. Ау аш ильэс мини 6 — 7, зыгорэхэм мини 10 нахыбэ кымыгъэшлагъэу зератхырэр тшотэрэзэп. Адыгэ лъэпкыыр пэсэрэ лъэпкъхэм зэращыщыр анахъэу къызыхэштырэр бзэр ары. Адыгабзэр кызежьэми, зызэтэуцоми дунаим тетгъэхэр (цифхэри, псэушхъэхэри) хъубзык! Э зэтырафыщтыгъэхэп: джары тыбзи «род» зыфиорэ катэориер зыкимы! Эр.

Цыфхэм гъоугонэшхо къыл-зэракүгүй эм фэгъэхыгъэй тхыль тъешэлгьоныбэ тиджырэ лъэхъан дунаим къытхеъагъ. Ахэм зэү аащыц «Реалии и каноны» зы-филоу 2006-рэ ильэсэм Налцык урысыбзээкіе къыщыдэкыгъяар. Ар зытхыгъяар къэбэртээ йазэу (къэхъущт-къешэлчтэм щигъуа-зэу) Пицнэкъо Артур. Ащ цэ тедзэу илэр (Артур Нара) ары тхыль къышъом тетльагъорэр. Лъэпкъыр зэрыгушхон ылъэ-къышт тхыль ар. Пицнэкъом ащ щетхы джырэ цивилизациер пэсэрэ адыгэхэм къатекыгъяу. Нэмүкіл тхыльхэми ар къэзы-ушыхъатырэ чыпладэмэ ташы-рехъылэ.

Апэррапшіл зигугуъ къэсшымэ сшюнгір Елена Блаватскаям итхылтэу «Тайная доктрина» зыфиорэр ары. Адыгэхэм афэ-гъэхыгъэу зы гущыи ащ дэтэп, ау Тибетрэ Индиемрэ къацгий-тыгъэху ар къызтегущыиэхэрэм тильэпкъ джыри ыгъэфедэрэ гущиэхэри хабзэхэри къаяхфэх.

Адыгэхэм тарихъ гъогушхоу къакъугъем икъэбар ильеc мин пчъагъехэм ышъхъе къырамыхъщтыгъемэ, джы тлэкly-тлэкlyз тарихъыр зылкъеуцожъы. Е. Блаватскаяр зыщылагъэр я XIX-рэ лэшлэгъур, зыщыпсэу-гъэр Англиер ары, итхъильхэр зэритхъгъэри инджылызыбз. Урысыбзэктээ зэрадзэктээ 2004-рэ ильэсым ахэр Москва къыншыдагъекыгъэх.

Пээрэш шумерхэм, хъатхэм, халдайхэм ятхыгъэ гъэш!гъонхэу ет!е такьырхэм (глиняные таблички) атедзагъяу къаънэн-гъэхэр дунаим къытехъажых.

Пышнэкъо Артур итхыль зэритымкэ, «Цыф» зыфиорэ гүшүйэр тлоу зэхэт: цы (цыу) – сияющий + фы (свет). Нэмь-кэу къэплон хъумэ, «сияющий свет» (субстанции мэхъянэ илэу). Сыда шьулыа пэсэрэ адигэхэм аш фэдэ гүшүйэр агъэ-федэнир къызыхэкъыгъэр? Аш иджэуап Пышнэкъом итхыль дэтэл, Е. Блаватскаям итхыль-хэр ары зылдбэгтэштыр. Шы-

хэр ары зыдэгтэйтэй. Цыфрын дунаим къызылтехъягъэм къышегъэжьагъэу раситф щылагъэу, пллыр дунаим текъыжыгъэу, джыре цыфхэр ятфэнэрэ расэм щыщхэу Елена Блаватскаям ельтие ыкчи ятфэнэрэ расэм «арийскэкі» еджэ. Аш зэриорэмкіэ, чыгум расибл тетицт, яхэнэрэмрэ яблэнэрэмрэ джыри аш къытхьоцтых. Дунаим текъыжыгъэхэ расэхэм къатегущыиээз, апэрэ расэм хахъэхэрэм һэпкъ-льэпкъ ямылагъэу, ау иныгъэхэу, цыуухэу, нэфэу щытыгъэхэу аш elo. Гүүшийэу «цыфры» джащыгъум агъэфедэу зэраублагъэм ѩеч хэльэп. Ильэс миллион тхьапш шыулаа аш ыуж тешлэжыгъэштыр? Чыжэе дээрэв бээз къышежъягъэр тильхъянэ къышажъягъэр хэлбэрээсээсээр хэлбэрээсээр.

зэрэнсэыгъэр хялэмт дэд.
Ятлонэрэ расэм Ієпкь-льэпкь
(материальное тело) ыгъотын-
гъэу, ау цыфхэр хъу-бзыкіэ
зэтырамыфыштыгъэхэу, «тер-
мофеномент», сифарсем, фено-

гъэхэй Е. Блаватскаяям етхы.
Адыгабзэм род зимыІækїэ, а
льэхъэнэ чыжъэр арыштын ар
зызетеуцуагъэр.

Ящэнэрэрасэр хъу-бзыкіе зэтекыцтыгъеу Е. Блаватскаям етхы. Дунаим апэ кыытехъяульэр цыфыр арэу, псэушъхъэхэр ыүжкіе къехъуягъехэу, ау ахэр хъу-бзыкіе нахынпэу зэтекыцтыгъехэу ашт елъытэ. Лъепкыыжъ дэдэхэр Тхъэшхом Анэкіе еджэ-щтыгъехэу Е. Блаватскаям elo. Ар зэрэшьыпкъэри адыгабзэм

акъыл агъотыгъагъэп, акъыл тіэкъу зынэссыгын, зэрэмдатыгъа хи щылағь. Лъэпкъхэм атель Гунахъэм (Закон кармы) арепхыгъагъэу Е. Блаватскаям ельытэ. Акъыл зыгъотыгъэхэц үйифхэм хъаткіэ зэджэжъхъэу аублэ. Зэпрыгъезазгъэу а гущы-їэм укъеджэмэ, «тхъэ» зэрэхъурэр гъешлэгъон.

А лъэхъаным акъыл зыгъо-
тыгъэхэ цыфхэм лъэкъышх
ялагъ. Цыфхэм «ящэнэрэ нэ»
(третий глаз) ял мэхъу, ашкэ

цыфхэм ящэнэрэ нэр alexhyjky
Нэгтгэй ушэтаклоу, нэм өлзээрэ
врачэу Эрнест Мулдашевыг
гъэшгээльонэу аш къытегуучыг
Аш итхыльэу «От кого мы про-
изошли» зыфиорэм щетхы а
къэбарыр Индием щыщ лазэм
(мастеркэе заджэрэм) къыфиор-
тагьэу. А пычыгъор урысыбзээг
къэтэты: «...Расскажите под-
робнее о каждом послании
— «So Hm» — это великие
слова, — начал рассказывать
мастер. — Правильно читается

агъэнафаэштыгъэх. Яхъадэгъу къызыскіе (ящэнэрэ нэ зилэхэм ар къазылыїэсцыштыр ашэштыгъ), ахэм исп унэ афаъэуцштыгъ. Аш псаххээз ихъэхэти, тонн пчагъэ зионтэгъуцштыгъэ мыжкуашхъэр тырагъэлэдэжьти, аш щилэштыгъэх, ау апсэ а исп унэм къинэштыгъ. Джарэущтэу зыкіэзекиоштыгъэхэр ящэнэрэ нэ зимылэжхэз цыфхэм лэпшигэту афэхъунхэу ары. Анастасие къызэриорэмкіе, а исп унэхэм агуулэхэз цыфхэр гъуанэм лууцохэти, псэр упчэжъэгъу ашыштыгъ. Ахэм адэжь клонхэу тлэклү-тлэклүэз цыфхэм ханэжыгъэми, псэхэр а исп унэхэм джы къызэнэсыгъэми арысхэу, ахэр пкъутэ мыхууштхэу Анастасие ельытэ.

Исп унэр зыкъутэхэрэм тхъамыклагъо къызэряхъул! Эштыйр а бзылфыгъэм къело. Мыш фэдэшыси къехбы: пачьыхъагъум ильэхъан, Кавказыр заштэгъэ нэуж, чыристан динир зылэжьыхъэрэм исп унэ пчыагъэ зэхакъути, чылсыэу ашырэм ылъапсэ (фундаментым) пае мыжъо къутэфэ 32-рэ агъэфедэгъагь. А гунахъышхуо ашлагъэри алышныжьыгъэу, Совет хабзэр къызыдахъым хазаб арагъэшчыиз динлэжь нэбгырэ 32-рэ аукыгъэу, зы мыжъом зы дин пащэ теклодагъэу Анастасие elo.

А исп унэхэм арысхэ псэхэм адэжь непи упчлэжжэгью укому эхүүт. Ящэнэрэ нэ зимишэж цыфхэм «нэртыкэ» (нарткэ) зэджэжхьаэн рагъяжье.

Цыфхэм ящэнэрэ нэр агъэ-
федэ зэхьум лъэкъышхо ялагъэ-
ти, тхэнхэуи, еджэнхэуи ящи-
кэгъягъэп. Ящэнэрэ расэм ия
2-рэ Iахъ цыфхэм ящэнэрэ нэр
ашлокодэу аублагъэу Елена
Блаватскаям етхы. Ау ильэс
мин пчагъэ аац теклодагъэу,
цыиф пстэуми ар зэу ашломы-
клоудагъэу, ильэс минипшикэ
үзэкэлэбэжымэ, апсэ икъэбзагъэ
ельтыгъэу цыиф зырызмэ
джыри ящэнэрэ нэр ялагъэу
Анастасие къео.

Ящэнэрэ нэ зайлхэр пащэү зэрагъяуцщыгъяхэр (Анастасии джареүщтэу ельтытэ) О. Р. Генри итхыльз «Хетты» зы-филоу 1987-рэ ильзсым къыдэкыгъами къеъзшыпкъэжбы. Хъатхэм япащэ «Лабарна»-кэ еджэштыгъяхэр О. Генри ащ щетхы. Ежъугъапш ар адыгаб-зэм: лын+бер+нэ. Ащ къыхэфэрэ пычыгъоу «нэр» ящэнэрэ нэу зэрэштым щеч хэлъеп. Урысыбзэклэ ар къызэрэпшоштыр: «Мужчина — глаз народа».

«мужчина — глаз народа».
Е. Блаватская зэритхырэм-
кіэ, Аңэ-Тхъэшхом кыпъэхъугъэ
пстэуми (мыжъоми, къэкіхэрэ-
ми, Чыгуми, Тыгъеми) Псэ ял.
Тызыышыпсэурэ Чыгум ы Псэ
«Лхассэкіэ» еджэштыгъэхэу, аш
пае Тибет икъэлэ шхъяаэ
«Лхассэ» фаусыгъэу аш етхы.
А цэр ти Адыгэ Хасэ ыціэ
екъужгъапш. Ар Чыгум ы Псэ

Пицынэкъо Артур итхыль зэритымкIэ, «Цыф» зыфиIорэ гу-
пицыIэр тIоу зэхэт: цы (циу) – сияющий + фы (свет). Нэ-
мыкIэу къэпIон хъумэ, «сияющий свет» (субстанции мэхъанэ
иIэу). Сыда шьиIа пэсэрэ адыгэхэм аш фэдэ гушиIэр агъэфедэ-
ныр къызыхэкIыгъэр? Аш иджэуап Пицынэкъом итхыль дэтэп,
Е. Блаватскаям итхыльхэр ары зыдэбгъотэштхэр.

къеѓъэнафэ. Гущылэу «адыгэр» «антыхэм» къазератекытгъэм апэу тегущылагъэр Нэгумэ Шор. Гущылэу «анты» зыфиорэр тлоу зэхэт: «аэн» + «тын». Къэзыгъэшыгъэх Анэм итынэу цыфхэм залытэжыгъытгъ. Ткъошибазэхэр джы къызнэсыйтгъэмий Тхъэшхом «Анча» алоз еджэх. Халтаком и алжат э ти

Халдайхэм къагъэнэгъэ тхыгъэм зэрityмкэ, Уашъом къикихэу къафаклохэрэ мэлэйичэм (ангелхэм) анунаки (анунэкъо) аралощтыгъ. Мыри Iахьищэү зэхэт: анэ + унэ + къо (сыны материнского дома).

Яшэнэрэ расэм иапэрэ йахь цыфуу псэувъэхэм зэхэшык ялагъеу, ау акыл амыгъотыгъагъеу, цыфхэм а лъэхъаным щыгэгъэхэ псэушхъэ инхэм адэпсэухэу аублагъеу, номинхэр джащигъум къэхкугъэхэу elo E. Блаватскаям. Цыф зэхтэйкэрэ мытэрэзэу зыльтыгэгъэхэ ану-нэкъохэм цыфхэм акыл аратынэу рагхуухъэ. Ямурад къадэхъуным пае цыф сурэт ялэу ануунэкъохэр чым къытихъанхэ фаеу мэхъух. Ахэм пшъештэ анах дахэхэр, анахышуухэр

А лъэхъяным дунаим тетыгээ
блэгээ, ястомын синьтэйчилсэн

Анэ-Тхъэшком, Космосым зы-
рапхыщтыгъ, ясыд фэдэрэ упчы
иджэуал аш лъыпытэу къагъоты-
щтыгъ. Е. Блаватскаям зэрит-
хырэмкіэ, Анэ-Тхъэшхор джаш-
фэдизэу Иныгъети, Нэфыгъети
Лъяшыгъети аш цэ фаяусэу
пэсэрэ цыфхэр еджэштыгъехэп.
Аде сыда гүшүүэу «Тхъэм»
къикырэр? Ари тлоу бгочмыз
хъущт: тын + хъэ. Нэмыкіэу
къэплон хъумэ, акыл зийц цы-
фыр зитын, ежъугъапш ар
«антым» (анэ + тын). Адыгэ
цлаби, ахэм къатекыгъэх лъэ-
къуацлэхэри «хъэ»-кіэ къызке-
жъехэрэл лжы къызгурлыгъ

Е. Блаватскаяр Индием къын-тегущылэ зыхъукэ, акъылышхэ зилэхэ цыфхэм «Махатма»-кэ яджэ. Ащ зэрильтийтэрэмкіэ шэнэгэе пстэури къызызжежаагээр Индиер ары. Ар мытэрээзэй сэ къысщэхь, сыда пломэ Индием щырялэ тхъабэмэ ацэхэм «тхъэ» гүшүээр аптытуу атхы. Е. Блаватскаям итхыльхэми аш фэдэ цлабэ къахэфэ. Гүшүээм пае, «Парамартха», «Шата патха», «Ашваттха», «Вайкунта лока», нэмүкхэри. Блаватскаями, Пышнэкъоми зэралорэмкіэ Буддэ ыцлэр «Гаутама Ситхартха» (адыгабзэкэ - Ситхэр тхъэ).

Зы лъэхъанэ горэм Тхъэшхом

**КУДЖЕВА
(Хъабэчыр) Люс.**

Дзюдо. Суперлигэр

Анахь лъэшыр Абрек

Урысыем иныбжыкіәхеу ильэс 18-м нэс зыныбжхэм дзюдомкэ язэнэкъоку Тюмень шэкіогъум и 9 — 10-м щы-

куагъ. Тюпсэ районым щапу-гъе нарт шаоу Нэгъуцу Абрек зэлукіәгъухэм дышъэ медалыр къашихыгъ.

Килограмм 66-м нэс къэзы-щечихэрэ Нэгъуцу Абрек ате-куагъ, илэпэлэсэнэгъекэ къаҳэ-щыгъ. Урысыем изаслуженне

тренерэу Нэгъуцу Джамболэт бэнакор егъасэ.

Дзюдо. Суперлигэр

Москва клоощтхэр тэшлэх

Кыблэм самбэмкэ изэнэкъоку Адыгэ Къэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт шэкіогъум и 9 — 10-м щыкуагъ.

Астрахань, Волгоград, Ростов хэхүхэм, Краснодар краим, Кырым, Кылмыкым, Адыгейим яб-ицко 200-м еху алпрэгъум щы-зэлукларг. Клалехэри, шыашхээри зэнэкъокуугъэх. 2001 — 2002-рэ ильэхэм къехуугъэхэр арих тиреспубликэ щызэбэнэгъэхэр.

Адыгэ Республиком щагъэсэхээ Тыгъуль Тахыр, кг 52-рэ, Георгий Парферовим, кг 75-рэ, апэрэ чыпіәхэр къыдахыгъэх. Тренерхэр Хъакурынэ Дамир ыкчи Хъабэхъу Адам. Я 2-рэ чыпіәхэр Хъакуий Анзор, кг 56-рэ, Анна Лодневам, кг 56-рэ,

къыдахыгъэх, тренерхэр япащхэр Гъомлэшк Алый, Адзынэ Алый.

Ящэнэрэ чыпіәхэр бэнэкүни 7-мэ къаҳыгъ: Гъомлэшк Анзор, кг 48-рэ, Цыыклушо Асхад, кг 56-рэ, Хъакуий Амир, кг 60, Лъязэр Дамир, кг 65-рэ, Брыцу Бэл, кг 65-рэ, Мигу Милана, кг 70-рэ. Тренерхэр А. Чэтыхъир, А. Гъомлэшкыр, Б. Акъущэр, С. Мерэмыр, М. Дэхъужыр, Р. Джарымэкъор, З. Чэтыхъир япащх. Борсэ Шамилэ, кг 52-рэ, Удыкіко Бисльян, кг 60, Инна Кибиткинам, кг 65-рэ я 5-рэ чыпіәхэр къыдахыгъэх.

Хагъеунэфыкыихэрэ чыпіәхэр къызыфагъшоа гъэхэр 2019-рэ ильэсэм мэзаем и 1 — 5-м Урысыем икүюх зэлукіәгъухэм Москва щыкоощтхэм ахэлжъэштх.

Мыекъуапэ ибэнеплэ алпрэгъу щызэхашгъэхэ зэнэкъокуумэ гу-щыгъэшту ташыфхэху спорт еджа-піәхэм япащхэм, тренерхэм, судьяхэм. Чэтыхъир Алый, Мэрэтыкъо Сахидэ, Мерэм Сайдэ, Делэкъо Адамэ, Гуятыжъ Хъалидэ, Хъакурынэ Дамир, Псэунэ Мурат, нэмыхъкэм зэральтырэмкэ, ти-

нубжыкіәхэм сэнаушыгъэ зыхэль бэнакло ахэтыр маклэп. Зыкы-зэлухынм фэшл шэпхэхэхэйтэу юф адшэгъээн фае.

Псэунэ Мурат Краснодар краим ибэнаклохэр егъасэх, судьяу щытагъ. Зэлукіәгъухэр Мыекъуапэ дэгъо щызэхашгъэхэу ашкытиуагъ.

Сурэтхэм артыхэр: **Делэкъо Адамэ хагъеунэфыкыирэ чыпіәхэр къыдэзыхыгъэхэм афэгушо;** Псэунэ Мурат судьяу зэлукіәгъум лъэпльэ.

Футбол. Купэу «Кыблэр»

Ешлэхэш

СКА Ростов-на-Дону — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 0:1.

Шэкіогъум и 11-м Ростов-на-Дону щызэдешлагъэх.

Къэлапчъэм 1егуаор дэзыдзагъэр: Къонэ А. — 28 (пенальтикэ).

Зэлукіәгъур заублэм гупчэм итхэри, тиухумаклохэри аплакэ илььштигъэх. СКА-р аш фэдэешлакохэм фэмыхъазырэу къэлэгъуагъ. Тиешлаклохэр якъэлапчъэ благъэу рамыгъэкунхэм фэшл шапхъэхэр аукъохэу къыхэхкы-щыгъ. Я 28-рэ такъикым «Зэкъошныгъэр» ыпэкэ лыкъотагъэу СКА-м иухумаклохэм ашыщ хэпшыкэлэ шапхъэхэр ыукуба-гъэх, тиешлаклохэм klyaplэ къа-ритыгъэп. Судьям ыгъэнэфгъэ пенальтир «Зэкъошныгъээм» икапитанэу Къонэ Амир СКА-м икъэлапчъэ дидзагъ — 0:1 пчъа-гъэр хуугъэ.

«Зэкъошныгъэр» аш ыууж бэрэ ыпэкэ ильыгъ, СКА-м иухумаклохэр чыпіә къин ридзэхэу

зэп къызэрхэкыгъэр. Іашэ Анзор СКА-м «ипытапіәхэм» апхырыкызэ, командэр ыгъэгумэкы-щыгъ. Анзор хъагъэм 1егуаор ридзэнэу къидэмыхъуугъэми, хэкъипіәхэм зэральыхъуущтгъэр тигуагъ.

Аужырэ такъикы 10-м «Зэкъошныгъэр» анахъэу зыпильыгъэр икъэлапчъэ къызэриухъу-мэштэри ари. Тренер шхъяаэу, Адыгэ Республиком изаслужен-нэ тренерэу Ешыгоо Сэфэрбый «Зэкъошныгъэм» зэхъокыныгъэхэр фишынхэ имурад. ыпэкэ чанэу щешлэн, къэлапчъэм 1егуаор дэзыдзэн зыльэкыщхэм, гупчэм зэхэшэн 1офхэр дэгъо щыгъэ-цэлгъэнхэм афэгъесэгъе ешла-клохэм алтыхъуущт.

Ешлэгъухэр

«Чайка» — «Динамо» — 1:0, «Черноморец» — «Легион» — 0:1, «Биолог» — «Мэшыкъу» — 2:1, «Спартак» Нщ — «Академия» — 0:1, «Урожай» — «Краснодар-3» — 1:1.

Чыпіәхэр

Я 17-рэ ешлэгъухэм ауж коман-дэхэр чыпіәу зыдэштхэр, очко пчъагъэр ялэр.

1. «Чайка» — 40
2. «Урожай» — 37
3. «Волгарь» — 33

Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр EMTЫЛь Нурбий.

4. «Черноморец» — 30
5. «Зэкъошныгъ» — 27
6. «Биолог» — 24
7. «Легион» — 24
8. «Спартак» Нщ — 22
9. «Мэшыкъу» — 17
10. СКА — 16
11. «Краснодар-3» — 13
12. «Спартак» Вл — 12
13. «Ангушт» — 11
14. «Динамо» — 9
15. «Академия» — 9.

2019-рэ ильэсэм гъэтхапэм и 16-м зэнэкъокуум падзэжьыщ. «Зэкъошныгъэр» Ставрополь щыукашт чыпіә командэу «Ди-намэм».

Зэхэзыщагъэр
ыкчи къыдэзы-
гъэхъэр:

Адыгэ Республиком
льэпкэ Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ацы-
пэсурэ тильэпкэ-
гъухэм адыярэ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ыкчи
къэбар жуугъэм
иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер зыдэ-
шыэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхыэр А4-кіэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкэ 5-м
емыхъухэрэр ари. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифттыр
12-м нахь цыкунуу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъгъэхэр редакцием
зэлгэгъэжъыхъ.

E-mail: adygoevoice@
mail.ru

Зышаушихъятыгъэр:
Урысы Федерацием
хэутийн Иофхэмкэ, теле-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкчи зэллы-
Иэсикэл амалхэмкэ и
Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэлоры-
шшапэ, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышаушихъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъэмли
пчъагъэр
3983
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2730

Хэутийн узьчи-
кэлтхэнэу щыт уахтэр
Сыхъятыр
18.00
Зышаушихъятыгъэхъ
уахтэр
Сыхъятыр
18.00

Редактор
шхъяаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяаэм
игуадзэр
Мэшлэхъ
С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхыырэ секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.